

Informe d'activitat
assistencial
**TRACTAMENT
AMB
AGONISTES
OPIOIDES**

Any
2020

**Canal Salut
> Drogues**
Drogues.gencat

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

S/Sistema de
Salut de Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Alguns drets reservats

© 2021, Generalitat de Catalunya.
Departament de Salut.
Agència de Salut Pública de Catalunya
Sub-direcció General de Drogodependències

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#).

Edita:

Agència de Salut Pública de Catalunya
Sub-direcció General de Drogodependències

Primera edició:

Barcelona, Agost de 2021.

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Disseny gràfic:

Sub-direcció General de Drogodependències

Disseny de plantilla accessible 1.03:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

Introducció	5
Glossari de sigles	6
1. Programa de manteniment amb metadona (PMM).....	7
2. Tractament amb buprenorfina	11
3. Evolució del tractament amb agonistes opioides	15

Introducció

El tractament amb agonistes opioides és un dels d'elecció utilitzats per als casos de dependència de l'heroïna i altres opioides. S'hi inclou l'administració en dosis individualitzades d'agonistes opioides (metadona, buprenorfina i altres), segons el cas, i actuacions en l'àrea mèdica, social, de salut o legal pel que fa a les persones usuàries de drogues.

S'emmarca dins de les actuacions i estratègies de reducció de danys, és a dir, dins el conjunt de mesures socials i sanitàries individuals i col·lectives que pretén disminuir els efectes negatius del consum de drogues, tant els físics i els psíquics com els socials.

A Catalunya, es troben aquests tractaments en diferents recursos de la xarxa sanitària, ja sigui com a prescriptors-dispensadors, prescriptors o dispensadors, com ara els centres d'atenció i seguiment a les drogodependències, farmàcies, centres d'atenció primària i centres de salut mental, prèviament autoritzats.

En els apartats següents s'analitzen les dades del Programa de manteniment amb metadona, de les persones en tractament amb buprenorfina i l'evolució de les persones en tractament amb agonistes opioides al llarg dels anys.

Glossari de sigles

CAS: Centre d'atenció i seguiment a les drogodependències

PMM: Programa de manteniment amb metadona

RS: Regió sanitària

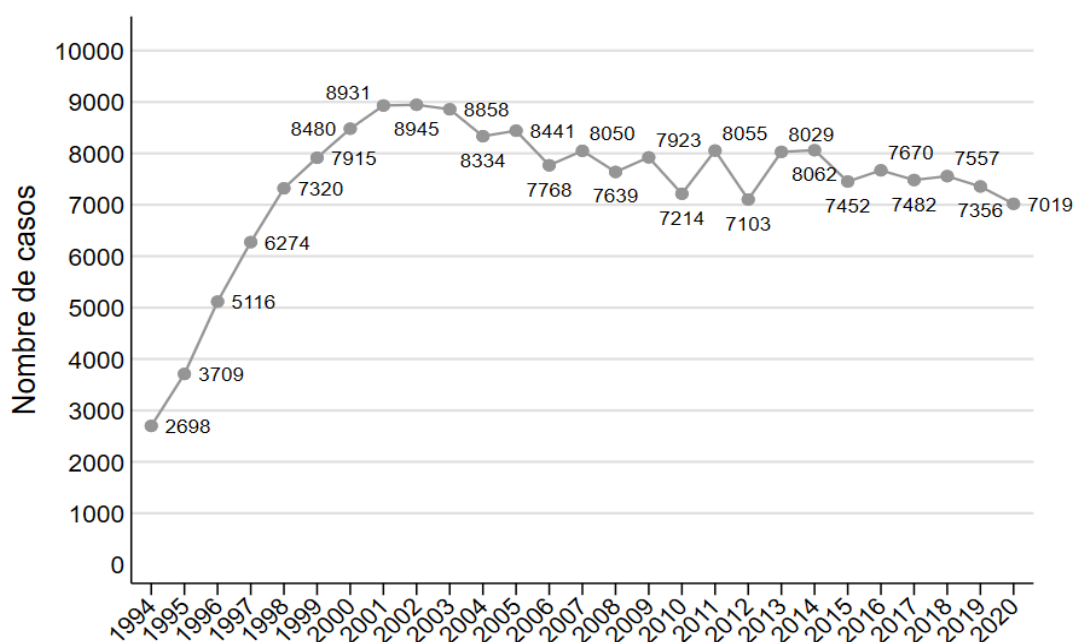
Programa de manteniment amb metadona (PMM)

1

El tractament amb metadona és el tractament amb agonistes opioides més habitual a Catalunya, tot i que actualment es disposa d'altres fàrmacs, com la buprenorfina, amb propietats que els fan més indicats per a determinats pacients usuaris de drogues.

A la figura 1 es mostra l'evolució del nombre de persones que estan en tractament amb metadona el darrer mes de cada any. En els darrers anys, el nombre de persones que fan el tractament s'ha mantingut estable, al voltant dels 7.500 casos. No obstant això, l'any 2020 hi ha hagut una davallada en el nombre de persones que fan tractament, ja que, concretament, hi ha 7.019 persones en programes de manteniment amb metadona.

Figura 1. Evolució del nombre de casos en el Programa de manteniment amb metadona el darrer dia de l'any

A la taula 1 es mostra el nombre de persones que a finals d'any estan en tractament amb metadona en cadascun dels centres i en funció de la regió sanitària. En el 57% dels casos la dispensació es fa a la Regió Sanitària Barcelona; el 13%, dispensació per les farmàcies comunitàries de Catalunya; el 9%, a la Regió Sanitària Girona; el 7%, a la Regió Sanitària Camp de Tarragona, i el 6%, a les presons de Catalunya.

Taula 1. Nombre de persones en el Programa de manteniment amb metadona, percentatge de les qui en prenen dosis de 60 mg o més i dosi mitjana diària a 31 de desembre de 2020, per centre

Centre	Nre. de persones en tractament	Dosi igual a 60 mg o superior	Dosi mitjana diària (mg)
RS Alt Pirineu i Aran	1	0,0%	20,0
CAS Puigcerdà	1	0,0%	20,0
CAS La Seu d'Urgell	n/c		
CAS Tremp	n/c		
CAS Vielha	n/c		
RS Barcelona	4.014	38,7%	56,1
CAS Alt Penedès	75	41,0%	65,7
CAS Baix Llobregat Centre	40	22,0%	43,4
CAS Baix Llobregat Font Santa	77	32,9%	53,4
CAS Baix Llobregat Nord (Martorell)	66	28,9%	44,1
CAS Baix Llobregat Nord (Olesa)	18	38,9%	52,0
CAS Baluard	118	44,1%	54,5
CAS Barceloneta	253	45,7%	66,5
CAS CECAS	0	—	—
CAS Cerdanyola-Ripollet	68	41,2%	58,8
CAS Les Corts	12	33,3%	51,3
CAS Delta	141	25,5%	44,8
CAS Extracta-La Mina	138	40,9%	59,0
CAS Fòrum Sant Martí	57	42,1%	56,9
CAS Garbívent	228	26,8%	50,6
CAS Garraf	84	30,1%	54,2
CAS Gràcia	45	40,0%	48,1
CAS Granollers	135	40,2%	58,0
CAS Horta-Guinardó	0	—	—
CAS Hospital Clínic	0	—	—
CAS l'Hospitalet	235	50,3%	66,6
CAS Lluís Companys	168	38,9%	55,2
CAS Mataró	118	41,1%	53,9
CAS Mollet	84	55,4%	63,4
CAS Nou Barris	208	29,3%	45,9
CAS Ocata-Masnou	7	28,6%	49,6
CAS Prat	73	41,9%	54,3
CAS Rubí	51	14,3%	33,0
CAS Sabadell	261	45,0%	64,0
CAS Sant Boi de Llobregat	230	48,1%	63,9
CAS Sant Cugat	37	36,7%	47,7
CAS Sant Pau	102	41,2%	59,4
CAS Santa Coloma de Gramenet	84	45,2%	62,0
CAS Sants	201	33,8%	53,4

CAS Sarrià-Sant Gervasi	73	30,1%	51,2
CAS Terrassa	181	42,6%	55,5
CAS Vall d'Hebron	94	22,8%	38,4
Hospital de Bellvitge	63	41,3%	65,2
Unitat Mòbil Badalona (BIM)	50	30,0%	42,5
Unitat Mòbil de Barcelona	139	44,6%	59,2
RS Camp de Tarragona	497	15,5%	36,2
CAS Reus	169	26,8%	46,0
CAS Tarragona	328	10,3%	31,6
RS Catalunya Central	223	38,8%	50,1
CAS Anoia	42	22,2%	39,9
CAS Bages	98	40,4%	49,1
CAS CADO de Vic	70	51,4%	59,4
CAS Solsona	7	0,0%	32,9
Hospital Comarcal de Berga	6	33,3%	56,2
RS Girona	622	38,7%	55,2
CAS Alt Empordà	83	26,5%	46,6
CAS Baix Empordà	30	63,3%	71,2
CAS Calella	147	31,3%	50,5
CAS Garrotxa-IAS	5	40,0%	44,0
CAS Girona	185	48,6%	64,0
CAS Ripollès	7	42,9%	46,4
CAS Selva Marítima	63	41,3%	56,5
Hospital de Campdevàrol	11	36,4%	47,4
Hospital de Figueres	68	29,4%	46,5
Hospital de Palamós	n/c		
Hospital d'Olot	22	40,9%	49,0
CAP Santa Coloma de Farners	n/c		
CT Sant Miquel Maifré	1	0,0%	35,0
RS Lleida	121	27,6%	40,2
CAS Balaguer	n/c		
CAS Borges Blanques	n/c		
CAS Lleida	121	27,6%	40,2
CAS Mollerussa	n/c		
CAS Tàrraga	n/c		
RS Terres de l'Ebre	184	26,7%	46,7
CAS Tortosa	184	26,7%	46,7
Presons	437	14,0%	33,1
CAS Brians I	75	14,7%	37,5
CAS Brians II	81	9,9%	28,2
CP Dones Barcelona (Wad-Ras)	3	0,0%	26,7
CP Joves Barcelona	2	100,0%	77,5
CP Lledoners	35	25,7%	36,3
CP Mas d'Enric	72	8,3%	27,7
CP Ponent	49	12,2%	31,5
CP Puig de les Basses	41	26,8%	44,0
CP Quatre Camins	79	10,1%	31,9
Farmàcies	920	32,8%	51,6
Total	7.019	34,1%	55,7

n/c: no en consta; s'analitzen només els pacients respecte dels quals es disposa de la dosi que en prenen.

El 17% de les persones que estan en tractament amb metadona són dones, és a dir, hi ha 4 homes en tractament per cada dona (taula 2). El 34% dels pacients que estan en tractament amb metadona en prenen una dosi mitjana diària igual a 60 mg o superior i la dosi mitjana diària de tots ells és de 51,7 mg. Aquest percentatge és una mica més elevat en el grup de les dones que en el dels homes (el 36% respecte del 34%) i també pel que fa a la dosi mitjana diària (53,5 mg en comparació amb 51,1 mg, respectivament).

Taula 2. Nombre de persones en el Programa de manteniment amb metadona, percentatge de les qui en prenen dosis de 60 mg o més i dosi mitjana diària a 31 de desembre del 2020, per sexe

Sexe	Nre. de persones en tractament	Dosi igual a 60 mg o superior	Dosi mitjana diària (mg)
Homes	5.641	33,5%	51,1
Dones	1.179	36,3%	53,5
Desconegut	152	37,5%	56,3
Total	6.972	34,1%	51,7

S'hi analitzen només els pacients respecte dels quals es disposa de la dosi que en prenen.

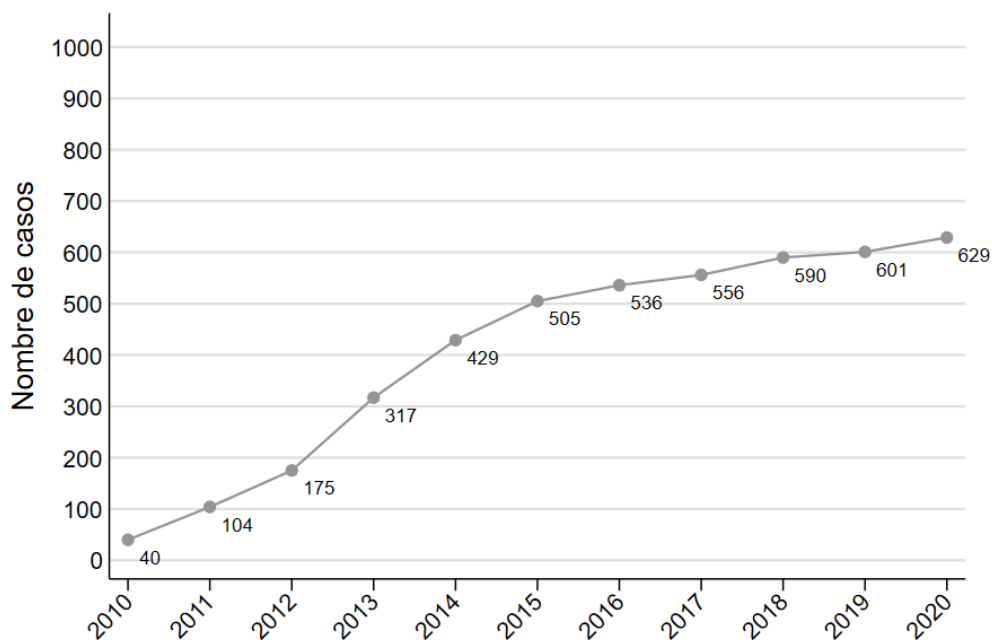
Tractament amb buprenorfina

2

La buprenorfina és un fàrmac opioide utilitzat per al tractament del dolor i en combinació amb la naloxona s'empra per al tractament de l'addicció als opioïdes, principalment a l'heroïna, com a alternativa al tractament amb metadona. La buprenorfina es dispensa a les farmàcies a través de la recepta electrònica, una vegada ha estat prescrita pels facultatius sanitaris.

En la figura 2 es mostra el nombre de persones que estan en tractament amb buprenorfina a finals d'any en la darrera dècada. Se n'hi pot veure una tendència ascendent, amb un creixement més estabilitzat els darrers anys. L'any 2020 hi ha 629 persones que en el mes de desembre estan en tractament amb buprenorfina.

Figura 2. Evolució del nombre de casos de tractament amb buprenorfina el darrer dia de l'any

A la taula 3 es pot observar que, l'any 2020, el 45% de les persones que estan en tractament amb buprenorfina va rebre la prescripció dels CAS de la Regió Sanitària Barcelona; el 25%, d'equips d'atenció primària de tot Catalunya; el 14%, dels CAS de la Regió Sanitària Girona; i el 6% i 5%, dels CAS de la Regió Sanitària Camp de Tarragona i dels centres de salut mental, respectivament.

Taula 3. Nombre de persones en tractament amb buprenorfina, percentatge de les qui en prenen dosis de 8 mg o més i dosi diària mitjana a 31 de desembre de 2020, per centre

Centre	Nre. de persones en tractament	Dosi igual a 8 mg o superior	Dosi mitjana diària (mg)
RS Alt Pirineu i Aran	3	33,3%	11,0
CAS La Seu d'Urgell	3	33,3%	11,0
RS Barcelona	280	49,6%	8,7
CAS Alt Penedès	20	25,0%	6,2
CAS Baix Llobregat Centre	1	0,0%	1,4
CAS Baix Llobregat Font Santa	4	100,0%	12,4
CAS Baluard	7	57,1%	6,9
CAS Barceloneta	18	44,4%	8,4
CAS Delta	7	57,1%	8,0
CAS Extracta-La Mina	6	33,3%	11,3
CAS Fòrum Sant Martí	9	66,7%	11,1
CAS Garbívent	23	43,5%	9,1
CAS Garraf	17	47,1%	7,9
CAS/CSMA Gràcia	5	60,0%	15,0
CAS Granollers	4	100,0%	8,0
CAS Horta-Guinardó	1	100,0%	8,0
CAS Hospital Clínic	6	33,3%	10,0
CAS l'Hospitalet	17	41,2%	7,1
CAS Lluís Companys	3	100,0%	18,7
CAS Mataró	5	40,0%	5,9
CAS Mollet	3	100,0%	10,7
CAS Nou Barris	7	71,4%	8,8
CAS Rubí	5	20,0%	3,4
CAS Sabadell	5	60,0%	6,6
CAS Sant Boi de Llobregat	11	63,6%	12,4
CAS Sant Cugat	1	0,0%	6,0
CAS Sant Pau	13	46,2%	6,9
CAS Santa Coloma de Gramenet	9	44,4%	9,7
CAS Sants	21	61,9%	9,3
CAS Sarrià-Sant Gervasi	21	42,9%	8,5
CAS Terrassa	11	45,5%	7,5
CAS Vall d'Hebron	20	50,0%	9,6
RS Camp de Tarragona	35	31,4%	5,4
CAS Reus	19	36,8%	5,7
CAS Tarragona	16	25,0%	5,1
RS Catalunya Central	1	0,0%	2,6
CAS CADO de Vic	1	0,0%	2,6
RS Girona	88	42,0%	7,4
CAS Alt Empordà	19	47,4%	8,6

CAS Baix Empordà	20	70,0%	8,6
CAS Calella	2	100,0%	9,0
CAS Garrotxa-IAS	12	25,0%	7,6
CAS Girona	31	29,0%	6,1
CAS Ripollès	4	0,0%	3,5
RS Lleida	20	55,0%	10,3
CAS Lleida	18	55,6%	10,6
CAS Mollerussa	1	100,0%	8,0
CAS Tàrrrega	1	0,0%	7,4
RS Terres de l'Ebre	11	72,7%	10,4
CAS Tortosa	11	72,7%	10,4
Centres de salut mental	32	75,0%	11,6
Equips d'atenció primària	156	56,4%	8,4
Hospitals	3	66,7%	12,4
Total	629	51,0%	8,5

De la mateixa manera que en el tractament amb metadona, hi ha quatre homes per cada dona que fa tractament amb buprenorfina i, concretament, l'any 2020 hi ha un 20% de dones en tractament (taula 4).

Taula 4. Nombre de persones en tractament amb buprenorfina, percentatge de les qui prenen dosis de 8 mg o més i dosi diària mitjana a 31 de desembre del 2020, per sexe

Sexe	Nre. de persones en tractament	Dosi igual a 8 mg o superior	Dosi mitjana diària (mg)
Homes	506 (80,4%)	49,0%	8,3
Dones	123 (19,6%)	59,3%	9,4
Total	629	51,0%	8,5

S'hi analitzen només els pacients respecte dels quals es disposa de la dosi que en prenen.

Evolució del tractament amb agonistes opioides

3

En aquesta darrera figura es mostra l'evolució del nombre de persones que han estat en tractament amb agonistes opioides el darrer mes de l'any en el període 2010-2020, ja sigui en tractament amb metadona o bé amb buprenorfina.

Quan s'analitza el nombre de persones que estan en tractament amb agonistes opioides, s'observa que s'ha mantingut força estable al voltant dels 8.000 casos des l'any 2005.

Figura 3. Evolució del nombre de persones en tractament amb agonistes opioides el darrer mes de l'any

